

Mynämäen kunta

Hankintamenettelyohjeet

Mynämäen kunnan hankintamenettelyohjeet

Hyväksytty kunnanhallituksessa 1.10.2007

Sisällysluettelo

Hankintamenettelyt	3
Hankintamenettelyt <u>kansallisen</u> kynnysarvon <u>alittavissa</u> hankinnoissa	3
Hankkeet kilpailuttaen	4
Hankkeet ilman kilpailuttamista	4
Hankintamenettelyt <u>kansallisen</u> kynnysarvon <u>ylittävissä</u> mutta <u>EU-kynnysarvon alittavissa</u> hankinnoissa	4
Hankinnat kilpailuttaen	5
Hankinnat ilman kilpailuttamista	6
Hankintamenettelyt <u>EU-kynnysarvon ylittävissä</u> hankinnoissa	6
Hankinnat kilpailuttaen	6
Hankinta ilman kilpailuttamista	7
Hankintatoimen yleisohjeet	8
Päätöksen kirjaaminen ja muutoksenhaku	8
Hankintamenettelyn liitteet	8
Liite no 1	9
Liite no 2	10
Liite no 3	15

Hankintamenettelyt

Hankintalaki sisältää direktiivien mukaisen kynnyksarvon lisäksi kansallisen kynnyksarvon. Julkiset hankinnat jakautuvat kolmeen eri ryhmään niiden taloudellisen arvon perusteella seuraavasti:

- a) kansallisen kynnyksarvon alittavat
- b) kansallisen kynnyksarvon ylittävät ja
- c) EU- kynnyksarvon ylittävät hankinnat.

Hankintamenettelyt kansallisen kynnyksarvon alittavissa hankinnoissa

Kansallinen kynnyksarvo on

- tavara- ja palveluhankinnoissa 15 000 euroa,
- sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnoissa 50 000 euroa ja
- rakennusurakoissa 100 000 euroa.

Kansallisen kynnyksarvon alittaviin hankintoihin ei sovelleta hankintalakia.

Kansallisen kynnyksarvon alittavissa hankinnoissa hankintamenettelyjen valinta on hankintayksiköiden harkinnassa. Tähän ryhmään kuuluvissa hankinnoissa on kuitenkin yleensä perusteltua noudattaa vastaavankaltaisia hankintamenettelyjä kuin arvoltaan suuremmissa hankinnoissa. Menettelytavan valinnan ja hankintapäätöksen ei tarvitse kuitenkaan olla samalla tavalla perusteltu kuin hankintalakia sovellettaessa kynnyksarvot ylittävissä hankinnoissa.

Hankinta suoritetaan pääsääntöisesti avointa tai rajoitettua menettelyä käyttäen saatuihin tarjouksiin perustuen. Neuvottelumenettelyä ja suorahankintaa ilman tarjouskilpailua käytetään silloin, kun tavanmukainen kilpailuttaminen ei ole hankkeen erityinen laatu tai vähäisyys huomioon ottaen perusteltua esimerkiksi kilpailuttamisesta johtuvien kustannusten tai siihen kuluvan ajan johdosta.

Käytettävissä ovat seuraavat menetelmät:

Hankinnat kilpailuttaen

- Avoin menettely
- Rajoitettu menettely
- Neuvottelumenettely

Hankinta ilman kilpailuttamista (suora hankinta)

Suorassa hankinnassa hankintayksikkö suorittaa tilauksen ilman tarjouspyyntöä tai tekee hankintapäätöksen tarjouskilpailua järjestämättä vain yhdeltä toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella.

Tavarahankintaa voidaan pitää lähtökohtaisesti vähäisenä, jos se on alle 3.000 euron suuruinen.

Palveluhankinnoissa kilpailuttamisen tarve on arvioitava tapauskohtaisesti. Yksittäisissä sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden hankinnoissa hankinta voidaan suorittaa tarvittaessa ilman kilpailua, jos kilpailuttaminen on epätarkoituksenmukaista. Muissa palveluhankinnoissa alle 5.000 euron suuruisia palveluhankintoja voidaan pitää sellaisina, joissa kilpailuttaminen ei ole yleensä tarkoituksenmukaista.

Rakentamishankkeissa kilpailuttamistarve on arvioitava tapauskohtaisesti kiinnittäen huomiota hankkeen luonteeseen, suunnittelutarpeeseen, toimintaympäristöön jne. Keskeistä on tällöin myös se, onko kysymys uudisrakentamisesta vai korjausrakentamisesta.

Kun hankinta tehdään suorana hankintana tai ostona, on päätöksen perustuttava markkinatietoon olemassa olevasta tarjonnasta ja vallitsevasta hintatasosta.

**Hankintamenettelyt kansallisen kynnyсарvon ylittävissä,
mutta EU-kynnyсарvon alittavissa hankinnoissa**

Kansallisen kynnyсарvon suuruus on

- tavara- ja palveluhankinnoissa on 15 000 euroa,
- sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnoissa 50 000 euroa ja
- rakennusurakoissa 100 000 euroa.

Kansallisen kynnyсарvon ylittävissä, mutta EU- kynnyсарvon alittavissa hankinnoissa noudatetaan hankintalakia. Hankintamenettelyt tähän ryhmään kuuluvissa hankinnoissa on osittain kevennettyjä verrattuna EU- kynnyсарvot ylittäviin hankintoihin.

Tähän ryhmään kuuluvat myös hankintadirektiivien ja hankintalain liitteen B mukaiset ns. toissijaisia hankintoja koskevat palvelut, joita voivat käytännössä suorittaa vain paikalliset tai kansalliset palvelun tuottajat. Esimerkkeinä mainittakoon hotelli- ja ravintolapalvelut, turvallisuuspalvelut, avustavat kuljetuspalvelut, koulutuspalvelut, terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut sekä virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut.

Tähän ryhmään kuuluvissa hankinnoissa hankinta suoritetaan pääsääntöisesti tarjouskilpailuna avointa tai rajoitettua menettelyä käyttäen. Neuvottelumenettelyä, kilpailullista neuvottelumenettelyä, puitejärjestelyä ja suorahankintaa ilman tarjouskilpailua käytetään ainoastaan hankintalaista ilmenevin erityisin perustein.

Hankinnat kilpailuttaen

- Avoin menettely

Avoimessa menettelyssä kaikki halukkaat voivat tehdä tarjouksen Tarjouskilpailusta julkaistaan ilmoitus kansallisessa julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa (HILMA) siten kuin siitä on erikseen asetuksella säädetty ja kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksymissä ilmoituslomakkeissa edellytetty.

- Rajoitettu menettely

Rajoitetussa menettelyssä tarjouksia pyydetään etukäteen määrättyltä joukolta toimittajia, jotka tarjousta pyydetessä arvioidaan luotettaviksi ja toimituskykyisiksi suorittamaan aiottu hankinta tai muu tehtävä.

Toimittajien löytämiseksi rajoitetusta tarjouskilpailusta julkaistaan ilmoitus kansallisessa julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa eli ilmoitusportaalissa (HILMA) siten, kuin ilmoitusmenettelystä on erikseen säädetty ja määrätty edellä avoimen menettelyn yhteydessä mainitulla tavalla.

- Neuvottelumenettely

Poikkeuksellisesti hankinta voidaan suorittaa hankintalaista ilmenevällä neuvottelumenettelyllä.

- Kilpailullinen neuvottelumenettely

Kilpailullinen neuvottelumenettely on perinteisen neuvottelumenettelyn jalostuneempi muoto käytettäväksi monimutkaisissa hankinnoissa. Käytännössä kilpailullinen neuvottelumenettely tulee sovellettavaksi vain poikkeuksellisesti EU- kynnysarvot alittavissa hankinnoissa

- Puitesopimukset ja puitejärjestelyt

Puitejärjestelyn käytön edellytykset selviävät hankintalaista (65 § sekä 31-32 §).

Hankinnat ilman kilpailuttamista (suora hankinta)

Suorassa hankinnassa hankintayksikkö suorittaa tilauksen ilman tarjouspyyntöä tai tekee hankintapäätöksen tarjouskilpailua järjestämättä vain yhdeltä tai usealta toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella.

Suora hankinta on sallittu vain hankintalaista ilmenevin erityisin perustein, joita on tulkittava suppeasti. Suoran hankinnan yksityiskohtaiset edellytykset ilmenevät hankintalaista.

Päätös suoran hankinnan käyttämisestä on perusteltava, koska tällöin poiketaan hankintalain edellyttämästä kilpailuttamisvelvollisuudesta.

Hankintamenettelyt EU- kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain tarkoittamissa EU-kynnysarvojen ylittävissä hankinnoissa sovelletaan laissa määrättyjä yksityiskohtaisia menettelytapoja ja toiminta-aikoja.

EU- kynnysarvot perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksymien hankintadirektiivien pohjalta komission antamaan asetukseen. EU- kynnysarvot vahvistetaan kahden vuoden välein ja ne ovat 1.1.2006 alkaen kunnallishallintoa koskevissa

- tavara- ja palveluhankinnoissa 211 000 euroa ja
- rakennusurakoissa ja käyttöoikeusurakoissa 5 278 000 euroa

Hankinta aloitetaan ilmoittamalla siitä julkisten hankintojen sähköisessä ilmoitusportaalissa (www.hankintailmoitukset.fi). Ilmoituksina tunnetaan ennakoilmoitus, hankintailmoitus ja jälki-ilmoitus, joilla on nimensä mukainen tarkoitus.

Hankinnat kilpailuttaen

- Avoin menettely

Avoimessa menettelyssä kaikki halukkaat voivat tehdä tarjouksen (HankL 24 §). Hankinnasta on ilmoitettava julkisten hankintojen sähköisessä ilmoitusportaalissa.

- Rajoitettu menettely

Rajoitetussa menettelyssä hankintayksikön on tehtävä hankintailmoitus julkisten hankintojen sähköisessä ilmoitusportaalissa, jota yritykset saavat tiedon tulevasta hankinnasta. Hankinnasta kiinnostuneiden yritysten tulee ilmoittautua eli jättää ns. osallistumishakemus. Hankintayksikön tulee valita ilmoittautuneiden joukosta ne yritykset, jotka täyttävät hankintayksikön hankintalain mukaisesti asettamat vaatimukset (HankL, 8. luku).

- Neuvottelumenettely

Hankinta voidaan erityisin perustein suorittaa hankintalaista ilmenevällä neuvottelumenettelyllä. Neuvottelumenettely poikkeaa avoimesta ja rajoitetusta menettelystä siinä, että toimittajaa valittaessa sallitaan siirryttäväksi neuvottelumenettelyyn tai neuvottelumenettelyä käytetään itsenäisenä etukäteen ilmoitettuna valintamenettelynä. Sen sijaan sattumanvaraiset kesken hankintamenettelyjen käydyt neuvottelut ovat pääsääntöisesti kiellettyjä, koska neuvottelut saattavat johtaa esimerkiksi kiellettyihin tinkimiskierroksiin.

* a) Siirtyminen neuvottelumenettelyyn (HankL 25 §)

Neuvottelumenettelyyn voidaan siirtyä hankintalain 25 §:ssä säädetyin edellytyksin. Päätös neuvottelumenettelyyn siirtymisen tarpeellisuudesta on kilpailussa mukana oleville ilmoitettava ja viimeistään lopullisessa päätöksessä perusteltava.

* b) Neuvottelumenettely itsenäisenä hankintamuotona (HankL 25,2§)

Neuvottelumenettely itsenäisenä hankintamuotona, josta julkaistaan ilmoitus, on hankintalain 25,2 §:n mukaan mahdollista erityisin perustein.

Teknisiä peruspalveluja (vesi, energia, postipalvelut ja liikenne) koskevan erityisalojen hankintalain mukaan neuvottelumenettely on aina vaihtoehtoinen hankintamenettely avoimen ja rajoitetun menettelyn ohella.

- Kilpailullinen neuvottelumenettely

Kilpailullinen neuvottelumenettely on perinteistä neuvottelumenettelyä kehittyneempi käytettäväksi monimutkaisissa hankinnoissa. Sen soveltamisen edellytyksistä on säädetty hankintalain 29 ja 30 §:ssä.

- Puitejärjestely

Puitejärjestelyn käytön edellytyksistä on säädetty hankintalain 31 §:ssä.

Hankinta ilman kilpailuttamista (suora hankinta)

Suoran hankinnan yksityiskohtaiset edellytykset ilmenevät hankintalaista (27 §).

Päätös suoran hankinnan käyttämisestä on perusteltava, koska tällöin poiketaan hankintalain edellyttämästä kilpailuttamisvelvollisuudesta.

Hankintatoimen yleisohjeet

Hankintayksiköiden suoritettava kaikki hankinnat ottaen huomioon erityisalojen hankintalain, hankintalain, hankintaohjeiden ja Suomen Kuntaliiton soveltamisohjeiden mukaiset hankintojen ja pienhankintojen soveltamisohjeet.

Hankintakilpailua tai hankintaa valmistellessa pitää ottaa myös huomioon, mitä yhteishankinnoista on yhteisesti sovittu Raision (myöhemmin Turun Seudun) hankintarenkaan kanssa.

Päätöksen kirjaaminen ja muutoksenhaku

Hankintapäätös on aina tehtävä kirjallisesti. Hankintapäätöksen tekee se toimielin tai viranhaltija, jolle on johtosäännössä (delegointi) tai sen perusteella tehdyllä hallinnollisella päätöksellä (subdelegointi) annettu päätösvalta hankinta-asioissa.

Päätökseen on liitettävä aina muutoksenhakuohjeet. Markkinaoikeudelta muutosta haetaan kynnsarvot (kansalliset ja EU:n kynnsarvot) ylittävien hankkeiden osalta.

Kansalliset kynnsarvot alittaviin hankintapäätöksiin ja kaikkiin hankintapäätöksiin voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus (kuntalaki 89 §).

Hankintamenettelyohjeen liitteet

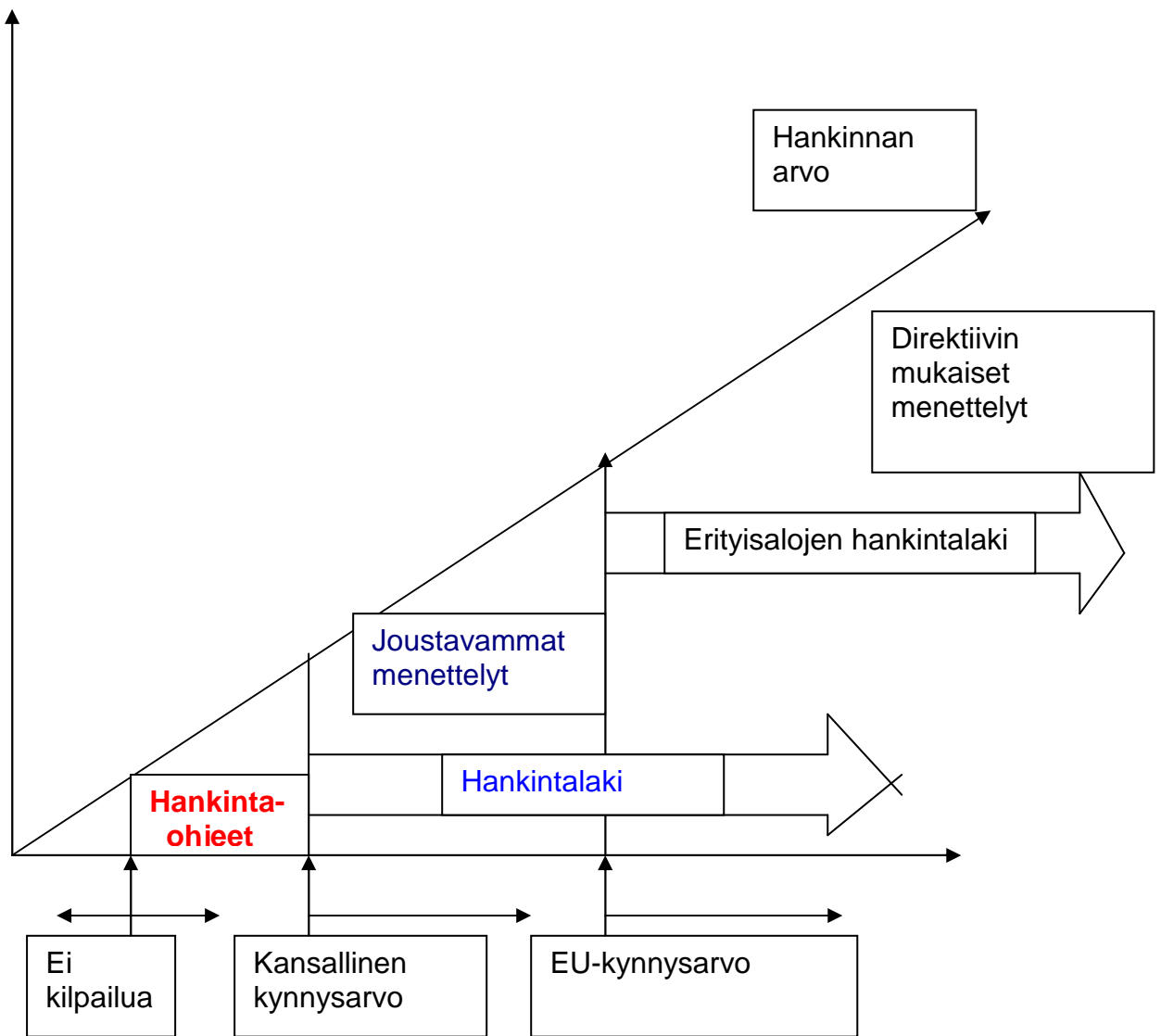
Tämän ohjeen liitteinä ovat:

Liite no 1 Kuva: Hankinnan arvo ja hankintalain ja ohjeiden soveltaminen

Liite no 2 Määritelmiä ja käsitteitä

Liite no 3 Toimivaltuudet hankinnoissa; kh:n päätös vuodelle 2007

Hankinnan arvo ja ohjeiden sekä hankintalakien soveltaminen

Määritelmiä ja käsitteitä

1. Hankinta:

Tavaroiden ja palvelujen ostamista sekä urakalla teettämistä taloudellista vastiketta vastaan.

2. Hankintayksikkö:

Hankintalaissa määritelty toimija (tilaaja) , jonka tulee hankinnoissaan noudattaa hankintalakia. Hankintayksikkö on hankinnan suorittava organisaatio, jota edustaa esimerkiksi kunnan tai kuntayhtymän toimielin tai viranhaltija. Hankintayksikkö tai siihen kuuluva organisaatio toimii hankinnassa sopimuksen tekijänä ja tilaajana.

3. Yhteishankintayksikkö

Hankintayksiköiden perustama toimija, joka hankkii kilpailuttaen sen suoraan tai välillisesti omistaville ja yhteishankintayksikön toimintaan liittyneille hankintayksiköille tavaroita tai palveluja taikka tekee näille tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita koskevia hankintasopimuksia tai puitejärjestelyjä.

4. Sidosyksikkö

Hankintayksikköön sidossuhteessa (esim. kuntakonserni) oleva oikeudellisesti itsenäinen yksikkö.

5. Tilaaja

Hankintayksikkö, joka toimii hankintalain tarkoittamana hankinnan kilpailuttajana (ks. hankintayksikkö).

Tilaajaksi kutsutaan myös hankintasopimuksen toteuttamiseen liittyvän tavaran, palvelun tai rakennustyön tilaaja samoin kuin suorassa hankinnassa toimivaa hankintayksikön edustajaa (vrt. ostaja).

6. Ehdokas:

Toimittaja, joka on ilmoittanut halukkuutensa osallistua tarjouskilpailuun tai jolta on pyydetty tarjous.

7. Tarjoaja:

Toimittaja, joka on jättänyt tarjouksen.

8. Toimittaja:

Tavaran toimittaja, palvelun tuottaja tai urakoitsija, joka tarjoaa markkinoilla tuotteitaan tai palveluitaan. Toimittajaksi kutsutaan myös hankintakilpailun voittanutta tilaajan sopijakumppania, joka vastaa hankintasopimuksesta.

9. Tuottaja

Ks. toimittaja

10. Ostaja:

Hankinnan tai ostotapahtuman käytännön toteuttaja hankintayksikön edustajana.

11. Hankintasopimus:

Osapuolten yhtäpitävä tahdonilmaisu hankinnasta ja sen ehdoista. Hankintasopimus koskee tavaran toimittamista, palvelun suorittamista tai rakennustyön tekemistä. Hankintalaissa hankintasopimukseksi kutsutaan osapuolten välistä kirjallista sopimusta.

12. Tavarahankintasopimus:

Sopimus, joka koskee irtaimen tavaran ostoa, vuokraamista tai leasingvuokraamista perinteisin sopimuksin taikka puitesopimuksin, puitejärjestelyin tai osto-optioin. Tavarahankintasopimus voi lisäksi koskea hankintaan liittyvää kokoamis- ja asennustyötä.

13. Palveluhankintasopimus:

Sopimus, joka koskee pääosin palvelun ostamista.

14. Rakennusurakkasopimus:

Sopimus, joka koskee pääasiassa rakennustyön suorittamista rakennuskohteessa. Rakennusurakka voi olla talon-, maan- tai vesirakennustöiden muodostama taloudellinen tai tekninen kokonaisuus.

15. Puitesopimus:

Sopimus, joka tehdään yhden tai useamman tavaran- tai palvelutoimittajan taikka urakoitsijan kanssa ja jossa sovitaan tietyn ajan kuluessa tehtäviin hankintoihin sovellettavista hinnoista, määräistä tai muista ehdoista. Kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa, joissa sovelletaan hankintalakia, puitesopimuksia kutsutaan puitejärjestelyiksi (ks. puitejärjestely)

16. Käyttöoikeussopimus

Palvelua tai rakennusurakkaa koskeva sopimus, jossa palvelun tai rakennustyön vastikkeena on joko toteutettavan palvelujärjestelmän (esim. vesijohtoverkoston) käyttöoikeusoikeus tai rakennettavan kohteen käyttöoikeus taikka tällainen oikeus ja maksu yhdessä.

17. Hankintaohjelma:

Hankinnassa mahdollisesti käytettävä asiakirja, jossa määritellään toteutettavaan hankintaan liittyvät, tarjouspyyntöä täydentävät kaupalliset ehdot (vrt. urakkaohjelma).

18. Urakkaohjelma

Rakennusurakkaan liittyvä kaupallinen asiakirja (vrt. hankintaohjelma), jossa määritellään mm. hankkeen sopimusoikeudelliset velvoitteet.

19. Hankintamenettelyt

Hankintalaissa mainitut erilaiset tavat (esim. avoin ja rajoitettu menettely) toteuttaa hankintakilpailu.

20. Avoin menettely

Hankintamenettely, jossa kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksen.

21. Rajoitettu menettely

Hankintamenettely, jossa hankintayksikkö pyytää tarjouksen valitsemiltaan ehdokkailta eli rajoitetulta määrältä ehdokkaita hankintalain mukaisesti.

22. Neuvottelumenettely

Hankintamenettely, jossa hankintayksikkö hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä mainituin tavoin kilpailuttaa ja erityisin perustein neuvottelee yhden tai useamman toimittajan kanssa sopimuksen ehdoista.

23. Kilpailullinen neuvottelumenettely

Hankintamenettely, jossa hankintayksikkö neuvottelumenettelyä muistuttavalla tavalla eri vaiheiden kautta valitsee hankkeen toteuttajan ja neuvottelee sopimusehdot.

24. Puitejärjestely

Puitesopimukseen kuuluva hankintalaissa mainittu erityinen menettely hankinnan toteuttamiseksi.

25. Suorahankinta

Hankintamenettely, jossa hankinta tehdään ilman tarjouskilpailua yhdeltä tai usealta toimittajalta.

26. Tarjouskilpailu

Hankintaprosessin vaihe, jolla hankintayksikkö pyrkii tarjouspyynnöllä löytämään edullisimman toimittajan.

27. Suunnittelukilpailu

Menettely, jossa hankintayksikkö voi hankkia suunnitelman tai mallin, jonka erityinen tuomaristo valitsee kilpailun perusteella (vrt. suunnitteluhankinta).

28. Suunnitteluhankinta

Suunnittelutehtävän (esim. kaavoitus- ja rakennussuunnittelu) toteuttamiseksi suoritettava palveluhankinta kilpailuttamalla ilman erityisen tuomariston käyttämistä (ks. suunnittelukilpailu).

29. Urakkakilpailu

Menettely, jossa hankintayksikkö pyrkii kilpailuttamalla löytämään edullisimman rakennustyön toteuttajan.

30. Rakennusurakka

Sellainen talonrakennus tai muu rakennustyö, joka muodostaa taloudellisen tai teknisen kokonaisuuden.

31. Kynnysarvo

Hankintalaista ilmenevä ilmoitusvelvollisuuden euromääräinen arvonlisäveroton vähimmäisarvo. Kynnysarvo voi olla kansallinen kynnysarvo tai EU-kynnysarvo. Näiden arvojen ylittävissä hankinnoissa noudatetaan hankintalaissa säädettyjä yksityiskohtaisia määräyksiä (vrt. raja-arvo).

32. Raja-arvo

Kansallisen kynnysarvon ylittävissä, mutta EU- kynnysarvon alittavissa hankinnoissa neuvottelumenettelyn käytön sallittavuuden rajat osoittava euromäärä (vrt. kynnysarvot).

33. Ennakkoilmoitus/kausi-ilmoitus

Ilmoitus tulevan vuoden aikana suunnitelluista, EU- kynnysarvon ylittävistä hankinnoista.

34. Hankintailmoitus

Ilmoitus, jolla annetaan mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun tai tehdä osallistumishakemus.

35. Jälki-ilmoitus

Hankintasopimuksen jälkeinen ilmoitus voittaneesta tarjouksesta EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa.

36. Tilastoilmoitus

Kauppa- ja teollisuusministeriön ohjeiden mukainen ilmoitus hankinnasta.

37. Osallistumishakemus

Hakemus, jolla ehdokas (yritys ym.) pyytää saada osallistua tarjouskilpailuun.

38. Tuoteryhmä

Euroopan yhteisöjen tilastollisen tuotenimikkeistön (CPV) mukainen tavarain, palvelun tai urakkatyön tekninen ryhmittely viitenimikkeistön ja numeroin (hankintasanasto).

39. Tekninen eritelmä

Toteutettavan hankinnan tarkoittaman tehtävän määrittelyssä käytettävä yhdenmukaistettu tai tunnustettu standardi taikka eurooppalainen tekninen hyväksyntä.

40. Toimittajarekisteri

Hankintayksikön tai muiden hankintayksiköiden tai yhteisöjen ylläpitämä rekisteri, johon hyväksytään ne tavarantoimittajat ja palvelujen tuottajat sekä urakoitsijat, jotka täyttävät hankintayksikön asettamat yleiset rekisteröintiehdot.

TOIMIVALTUUDET HANKINNOISSA
Kunnanhallituksen päätös vuodelle 2007

Tulosyksikön vastuhenkilö päättää:
hankinnat ja palvelujen myynnit (kohta 14)
- muut hankinnat alle 3.000 €

Tulosalueen vastuhenkilö päättää:
hankinnat ja palvelujen myynnit (kohta 14)
- muut hankinnat alle 17.000 €
- vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kunta on korvausvelvollinen (kohta 17)
- alle 2.000 € korvauksista

Osastopäällikkö päättää:
hankinnat ja palvelujen myynnit (kohta 14)
- muut hankinnat alle 50.000 €
- muut hankinnat alle 100.000 € irtaimisto-osan irtaimistohankinnat